Можливості цифрових технологій у викладанні гуманітарних дисциплін іноземним студентам у закладах вищої освіти

Гончарова О. С.
кандидат історичних наук, доцент,
доцент кафедри історії України
Харківський національний педагогічний університет імені Г. С. Сковороди
м. Харків, Україна
e-mail: olia.goncharova2016@gmail.com

Освіта в умовах глобалізації відкриває широкі можливості для студентів з різних країн, однак вона супроводжується численними викликами, особливо коли йдеться про вивчення гуманітарних дисциплін нерідною мовою. Іноземні студенти стикаються з труднощами, що охоплюють мовний, когнітивний, культурний та психологічний аспекти навчання. Перш за все, мовний бар'єр є однією з найсуттєвіших перешкод. Гуманітарні дисципліни передбачають роботу з великим обсягом текстів, критичний аналіз джерел, обговорення концепцій та теорій, що вимагає високого рівня володіння мовою викладання. Недостатнє знання термінології або складних синтаксичних конструкцій може ускладнювати розуміння лекцій, самостійне опрацювання текстів та участь у дискусіях [5, p. 245–246]. Крім того, когнітивні труднощі виникають через необхідність одночасного опанування предметного матеріалу та мовного формату. Студентам доводиться не лише засвоювати нові концепції, а й перекладати їх у власну когнітивну систему, що може призводити до перевантаження та уповільнювати навчальний процес. Особливо це відчутно у дисциплінах, де критичне мислення, аналіз та інтерпретація інформації мають вирішальне значення. Культурний фактор також суттєво впливає на процес навчання. Студенти стикаються з концепціями, історичними прикладами та соціокультурними кодами, які відрізняються від тих, що є у їхньому рідному середовищі. Розуміння культурного контексту текстів, міжкультурних відмінностей у сприйнятті історичних та соціальних явищ, а також специфіки академічного дискурсу є додатковим викликом, що вимагає від студентів

адаптивності та міжкультурної чутливості [4, p. 37–39]. Психологічні бар'єри теж грають важливу роль. Почуття невпевненості у власних мовних навичках, страх помилитися під час усної участі, соціальна ізоляція в новому навчальному середовищі можуть знижувати мотивацію та ефективність навчання.

Традиційні методи викладання гуманітарних дисциплін, що базуються переважно на лекціях, текстовому опрацюванні та одноманітних завданнях, не завжди відповідають специфічним потребам іноземних студентів. Вони часто не враховують мовні, культурні та когнітивні особливості учасників освітнього процесу, що може знижувати ефективність навчання, мотивацію та рівень засвоєння матеріалу. В умовах глобалізації та міжнародної академічної мобільності проблема адаптації іноземних студентів у навчальному середовищі набуває особливого значення. Підтримка з боку викладачів та створення інклюзивного навчального середовища є ключовими для подолання цих труднощів. Труднощі іноземних студентів у вивченні гуманітарних дисциплін нерідною мовою зумовлюють необхідність впровадження диференційованих та інноваційних методів навчання. Використання цифрових технологій, інтерактивних платформ, мультимедійних кейсів, онлайн-дискусій та віртуальних проєктів дозволяє зменшити мовний бар'єр, сприяє глибшому засвоєнню матеріалу та формуванню критичного мислення. Такі підходи забезпечують інтеграцію студентів у навчальне та культурне середовище закладу, стимулюють активну участь у процесі навчання та формують міжкультурну компетентність. Виходячи з цього основною метою роботи є визначення ефективних цифрових інструментів та методів їх інтеграції у викладання гуманітарних дисциплін іноземним студентам у закладах вищої освіти. Дослідження спрямоване на виявлення практичних підходів, що дозволяють підвищити активність, критичне мислення, міжкультурну компетентність та адаптацію студентів у навчальному процесі, а також на оцінку їх впливу на результативність засвоєння навчального матеріалу.

Цифрові технології значно трансформують освітній процес, надаючи нові можливості для викладання та навчання. Сучасні онлайн-платформи для навчання, такі як Moodle, Google Classroom, Zoom та Microsoft Teams та ін., забезпечують комплексну підтримку освітнього процесу та створюють інтерактивне середовище для роботи студентів. Вони дозволяють не лише розміщувати навчальні матеріали, але й організовувати дискусії, проводити опитування, інтерактивні тестування та семінари у режимі реального часу. Інтеграція мультимедійних ресурсів (відео, аудіо, інфографіка, інтерактивні карти та презентації) сприяє кращому засвоєнню навчального матеріалу, розвитку критичного мислення та активного аналізу інформації. Для іноземних студентів це особливо важливо, оскільки платформи дозволяють комбінувати текстовий і візуальний контент, що полегшує сприйняття та запам’ятовування інформації [2, с. 61]. Цифрові технології дозволяють створювати повноцінні навчальні середовища, де студенти можуть працювати спільно та взаємодіяти незалежно від місця перебування. Онлайн-дискусії на платформах Zoom або Microsoft Teams сприяють розвитку аргументованого мислення, навичок дебатування та міжкультурної комунікації. Використання інструментів для спільних презентацій, таких як Google Slides чи Prezi, дозволяє студентам разом створювати проєкти та ділитися знаннями у реальному часі. Віртуальні екскурсії у музеї, історичні об’єкти або культурні локації через платформи, такі як Google Arts & Culture, забезпечують досвід практичного занурення у вивчений матеріал та розширюють уявлення студентів про культуру і історію інших країн [1, с. 23].

Інноваційні цифрові інструменти забезпечують різноманітні шляхи навчання та засвоєння матеріалу. Цифрові підручники з інтерактивними елементами дозволяють студентам працювати з текстом, додавати власні нотатки та інтегрувати мультимедійний контент. Відеолекції з коментарями та субтитрами дають можливість іноземним студентам краще зрозуміти складні теми, оскільки можна повторювати матеріал у зручному темпі. Онлайн-тести та

опитування допомагають викладачу оцінити рівень засвоєння знань та надати миттєвий зворотний зв’язок студентам. Інструменти на кшталт Canva, Adobe Spark, Formative або Kahoot! дозволяють створювати інтерактивні завдання, що стимулюють активну участь студентів та розвиток аналітичних і комунікативних навичок [2, с. 60]. Завдяки інтеграції цих інструментів у навчальний процес, студенти не лише отримують знання, а й набувають компетентностей, які є актуальними для сучасного цифрового суспільства.

Використання цифрових технологій у викладанні гуманітарних дисциплін сприяє активному залученню студентів у навчальний процес. Інтерактивні платформи та мультимедійні ресурси стимулюють інтерес до навчання, роблять його більш динамічним та різноманітним. Іноземні студенти, завдяки можливості працювати з візуальними, аудіо- та інтерактивними матеріалами, легше адаптуються до навчального середовища та краще засвоюють матеріал [3, с. 49]. Інтерактивні цифрові інструменти, такі як онлайн-дискусії, цифрові кейси та віртуальні проєкти, сприяють розвитку критичного мислення та аналітичних навичок студентів. Робота з мультимедійними ресурсами та різнорівневими джерелами дозволяє студентам аналізувати інформацію, формувати власні судження та аргументовано відстоювати позиції. Це особливо важливо у гуманітарних дисциплінах, де цінність знань визначається здатністю студента критично мислити та розуміти контекст.

Таким чином, використання цифрових технологій у викладанні гуманітарних дисциплін іноземним студентам у закладах вищої освіти відкриває широкі можливості для підвищення ефективності навчального процесу. Інтерактивні онлайн-платформи, мультимедійні ресурси та цифрові наративи забезпечують гнучкий та доступний підхід до навчання, дозволяючи студентам працювати з матеріалом у зручному темпі та у міжкультурному середовищі. Застосування інтерактивних стратегій, онлайн-дискусій, віртуальних проєктів та цифрових кейсів сприяє розвитку критичного мислення, аналітичних навичок та компетентності у міжкультурній комунікації.

Для іноземних студентів такі підходи полегшують адаптацію до навчального середовища, підвищують мотивацію та активність у навчанні. Інтеграція цифрових технологій у викладання гуманітарних дисциплін не лише покращує академічні результати, але й формує навички самостійної роботи, відповідальності та здатності застосовувати знання у практичних і міжкультурних ситуаціях. Таким чином, цифрові технології стають важливим інструментом модернізації освітнього процесу та сприяють розвитку компетентного, критично мислячого та культурно чутливого фахівця в умовах глобалізованого світу.

Література:

1. Моісеєнко Н., Моісеєнко М., Семеріков С. Мобільне інформаційно-освітнє середовище вищого навчального закладу. *Вісник Черкаського університету. Серія: Педагогічні науки*. 2016. Вип. 11. С. 20–27.
2. Поліщук Н. В. Підвищення якості вищої освіти за допомогою цифрових технологій. *Academy Vision*. 2024. № 1(1). С. 56–67.
3. Савченко О. Цифрові технології в дистанційному навчанні: можливості та виклики. *Освіта та розвиток обдарованої особистості*. 2021. № 3(2). С. 45–52.
4. Byram M. *Teaching and Assessing Intercultural Communicative Competence.* Multilingual Matters. Printed and bound in Great Britain by WBC Book Manufacturers Ltd, 1997. 124 p.
5. Deardorff D. K. Identification and Assessment of Intercultural Competence as a Student Outcome of Internationalization. *Journal of Studies in International Education* 2006. V. 10(3). P. 241–266.

Особливості перекладу англійських двослівних назв меблевих аксесуарів українською

Муляр І. В.
кандидат філолоігчних наук, доцент,
доцент кафедри перекладу та лінгвістичної підготовки іноземців
Дніпровський національний університет імені Олеся Гончара
м. Дніпро, Україна
e-mail: imuliar5@gmail.com

Терміни на позначення меблевих аксесуарів наразі широко використовують у галузі торгівлі, виробництва та обслуговування споживачів, тому їх доречний і правильний їх переклад є важливим чинником забезпечення